

Stavkarji so voljni začeti z delom

Petdnevna stavka pri North American Aviation Corp. je popolnoma razbita in stavkarji so sklenili, da gredo vsi nazaj v tovarno vprašati za delo. Delavce bo zdaj plačevala vlada.

Los Angeles, 10. jun. — Stavkarji, ki pripadajo Ameriški letalski uniji, podružnica CIO, so sklenili, da se vrnejo na delo v North American Aviation Corp. Stavkarji so imeli danes zborovanje na prostem in odglasovali, da se vrnejo na delo pod pogoji, da se jih radi stavke ne bo preganjalo, da se jim ne bo poročalo izjaviti, da se jim bo dovolilo pogajati se za prvotno plačilo in zahtevu po boljši plači in unijski delavnici.

Otok Ciper bi dal Hitlerju veliko potreben baker

Washington. — Splošno se pričakuje, da bo Hitler kmalu napadel angleški otok Ciper v skladu s prvotnim načrtom. Otok ni samo važen iz strateškega vidika, ampak tudi zaradi bakrenih rudnikov. Bakrena ruda na otoku sicer ni kdove kako velika, toda vsaka najmanjša trohica bi prišla Hitlerju prav.

Bakrene rudnike so obratovale na zelo primitivni način, stari prebivalci otoka, nekako 100 let pred Kr. To so spoznali staroslovci pri preiskovanju rudnih in zapuščenih rudnikov. Kot rečeno, bakrena ruda na otoku ni bogve kako bogata, vendar se vedno toliko, da se jo kopati. Danes koplje toliko bakra na otoku neka ameriška družba. Strokovnjaki sodijo, da bi bakreni rudniki najstarejši na svetu.

POROKE

V soboto ob devetih se bosta poročila v cerkvi sv. Lovrenca Frank Magdalence in Elizabetha Kainec. Zenin je sin dobro poznane družine Mr. in Mrs. Frank Magdalence iz 10713 Prince Street, nevesta je pa hčerka Mr. in Mrs. Tima iz Maple Heights. Mlademu paru želimo mnogo sreče in zadovoljstva v zakonem stanju.

Ob desetih se bosta poročila istotam gđ. Antoinette Kainec, hčerka Mr. in Mrs. Anton Kainec iz 4835 Green Rd., Warrenton, Heights, O. in Mr. Kainec, sin Mrs. Mary Kainec, 4744 Green Rd., Warrenton, Heights. Druga bosta poročila S. Turk, nevestin brat in Kainec, ženinov brat; družina pa Fany Pence, Irene Pence in Katherine Gluch. Vse mladim želimo mnogo sreče.

PA IDEJA ZA PRERAVNJE

Boboken, N. J. — Gostilničar John Pilsun ima sicer rad salun odjemalcev, obenem pa ne zdi prav, da bi bil za pravi gostilničar. Zato je dal napraviti bari 80 zabojčkov, katerih vsi imajo lastnika in na baru malo odprtino. Organizacija je med svojimi odjemalci članov, katerih vsak lastuje predaleček ali zabojček. Kateri naroči: "Natoči mi nekaj!" ga gostilničar opomni, da vrže nekaj tudi v zabojček. Ker so ljudje v takih treh navadno dobre volje, rado dajo nekaj, nikelj, desetico, ali tudi več. Od julija decembra lanskega leta so nabrali \$1,250 in denar namenili na banko. Tako ima vsak pivskih bratcev na banki \$150.

U. S. so pripravljene priznati vlado svobodne Francije

Washington, D. C. — Diplomatski opazovalci so prepričani, da če bo boj za Sirijo količkaj pokazal, da obstoja med Nemčijo in Francijo kaka vojaška zveza, bodo Zed. države takoj priznale kot edino veljavno vlado za Francijo vlado generala De Gaulle, katerega čete zdaj pomagajo Angliji pri okupaciji Sirije. V tem slučaju bo vlada Zed. držav smatrala sedanjo francosko vlado kot "vlado v ujetništvu," torej kot taka nima nobene svobodne oblasti nad francoskim narodom.

V tem slučaju bi ameriška vlada tudi ne priznala francoskega poslanika Haye-a, katerega je poslala v Washington vlada maršala Petaina. Poslanik Haye je opetovano zagotavljal, da francoska vlada ne bo pomagala Nemčiji v boju proti Angliji.

Kakor hitro bo ameriška vlada videla, da obstoji vojaška zveza med Francijo in Nemčijo, bo zasedla francoske otoke ob ameriški obali. V tem slučaju se bo ameriška vlada posvetovala z republikami Južne in Srednje Amerike.

Nag je skočil med kače klopotače in umrl

Colfax, Cal. — John L. Ottman, ki ima restavracijo v tem mestu, je najbrže v hipni blaznosti razbil svojo kuhinjsko posodo, potem pa šel na sosedno Evansovo farmo, kjer goje kake klopotače, da prodajajo strup. Pred ograjo se je do nagega slekel in skočil med kače. Kot se vidi po sledovih, se je Ottman plazil med kačami, katerih je bilo tam okrog 85 in ki so ga vsega opikale. Potem je šel zopet domov in tam umrl.

KADAR OPOROKE NE POVE DOVOLJ JASNO

Lincoln, Neb. — Lewis A. Pfost je zapustil ob smrtni \$12.000. V svoji oporoki je navedel, "da naj se razdeli premoženje enako med mojim sinom in mojimi 12 vnuki." Sin je zahteval zase polovico, to je \$6.000, a druga polovica naj bi šla njegovim otrokom. Toda varuh za otroke je rekel, da oporoka pomeni, da se razdeli vsa dediščina na 13 enakih delov. Zadeva je zdaj na najvišjem sodišču, ki naj določi, kako je mislil umrli, ko je delal oporoko.

Olje bo odločevalo v sedanji vojni

Washington, D. C. — Nek visok častnik ameriške mornarice je izjavil, da bo izid sedanje vojne odločen po tem, kako bo stala mogla dobiti Anglija in Nemčija zaloge olja. Katera bo imela dovolj olja, tista bo zmigala.

Ta mornariški častnik, ki je priznana avtoriteta v oljnih problemih, trdi, da Hitlerjeva zračna sila že čuti pomanjkanje olja in zato bo Hitler napel vse sile, da dobi v roke oljna polja v Perziji in Iraku. Na drugi strani ima pa Anglija zagotovljeno zaloge olja v Zed. državah in v Južni Ameriki.

Ako bo Hitler premagal Anglije v Perziji in Iraku in dobil v roke tamošnje oljne vrelce, bo dobil komaj 7 odstotkov vsega

Oh, če ga dobijo v roke!

Taborišče Robinson, Ark. — Stotniški trobentač Vernon Adams se že od nedelje skriva pred fanti. Oh, če ga dobijo v roke! Pa ni napravil nič drugega, kot da je v nedeljo pozabil, da je nedelja in je fantom zatrobil ob 5:45 zjutraj budnico kot v delovnik. Ko so zaslišali trombo trobentači pri drugih stotnjah, so tudi oni trobili, da je bilo veselje. Kmalu je bilo vse taborišče pokonec s primernimi "dodatki," ki so neizogibljivi, če fantje vidijo, da so brez potrebe vstali.

Direktor Ness piše pismo clevelandskim staršem

Varnostni direktor Eliot Ness nas je naprosil, naj priobčimo sledeče pismo, ki ga je naslovil na starše:

"Dragi starši! Šole zaključijo svoj pouk in počitnice se bodo pričele. Te počitnice prinašajo zdaj vam staršem več odgovornosti za varstvo vaših otrok. Zadržite devet mesecev so šolske oblasti opozarjale otroke na nevarnosti na cesti, prihodnjih 12 tednov pa pa to vaša naloga.

Statistika kaže, da so poletne počitnice posebno nevarne za otroke. To je doba, ko otrok posveča dneve igranju. To naj bi bil čas radosti in zabave, pa je dostikrat zagrnjen z nesrečami.

Največkrat doleti otroka smrt ali poškodba v sledečih slučajih: ako steče na cesto za parkanim avtom; če gre preko ceste sredi bloka; če gre čez cesto proti rdeči luči; če se igra na cesti.

Zato poučite otroke v prvi vrsti: naj postojte na robniku ter se oglejte na levo in desno, predno gredo čez cesto; naj gredo čez cesto, kjer je prostor za to; naj gredo samo takrat, kadar jim to dovoli zelena luč; naj se igrajo vedno samo na varnem prostoru.

Predvsem pa dajte otrokom sami zgled s tem, da se tudi vi ravnate po gornjih navodilih. Storitve vse v svoji moči, da boste varovali otroke pred prometnimi nezgodami, pred poškodbami ali celo smrtjo."

Uslužbenci ulične železnice dobijo zvišanje

Včeraj je unija delavcev pri clevelandski ulični železnici sprejela novo pogodbo, ki jim daje 5 centov več plače na uro, veljavno od 1. januarja in 1 cent dodatno od 1. septembra.

Stavka pri Aluminum Co. se nadaljuje, čeprav je bil dosežen sporazum

Sinoči je bil v Washingtonu dosežen sporazum med tovarno Aluminum Co. of America na Harvard Ave. in zastopniki unije CIO, toda lokalni voditelji stavke pravijo, da se samo "nekaj govori" o tem in da se bo stavka nadaljevala, dokler delavci ne odglasujejo, če sprejmejo pogoje ali ne. Danes popoldne se bo vršil shod stavkarjev, kjer se jim bo predložilo pogoje za sprejem ali zavrnitev.

Vladni posredovalni odbor, ki je vodil pogajanja med unijo in tovarno, je rekel, da smatra stavko končano, ker je unija pristala, da sprejme 1 cent priboljška na uro pri mezdi. Pogoje je podpisal za delavce unijski glavni tajnik Edward T. Cheyfitz. Paul Martin, predsednik lokalne unije, je rekel sinoči delavcem, da poročila o sporazumu niso resnična in da naj še naprej vzdržijo piketno stražo okrog tovarne.

Angleške čete so že v predmestju Damska

New York, 11. jun. — Kot je poročal danes radio, so angleške čete že v predmestju Damska v Siriji. Dalje poroča radio, da so nemški bombniki včeraj zjutraj tri ure bombardirali pristanišče Haifa v Palestini, kjer so napravili nekaj škode. To je bilo prvič, da so Nemci bombardirali Palestino.

Angleške čete in čete "svobodne Francije" se naglo približujejo Damasku, glavnemu mestu Sirije. Dozdaj so se francoske kolonijalne čete le malo upirale in tudi za Damask se ne pričakuje posebnih bojov. Angleško poročilo zatrjuje, da bo Damask nocoj v njih rokah.

SIN JE BOLJŠI RIBIČ KOT OČE

Blair, Neb. — Bill Wil, star 8 let, je spravi svojega očeta, izkušnega ribiča, v nemalo sramoto. Ko sta oni dan ribarila, je za sinov trnek pograbila riba. Oče je hotel pokazati sinu, kako se ribo potegne iz vode. Pograbil je sinovo vrvico, potegnil in vrvica se je ročno pretrgala. Sinko je bil nevoljen, privezal je nov trnek in ga vrgel v vodo. Ko je čez kakih dve uri pograbila za vado druga riba, ni povedal očetu nič, ampak mojstrsko sam potegnil ribo iz vode. Glejte čudo, bila je prav ona riba, ki je prej očetu ušla, ker v ustih je imela tudi prejšnji trnek.

Razstrelba je delo komitadžev

Nad 800 nemških vojakov je zletelo v zrak v stari Jugoslovanski trdnjavi

Bern, Švica, 9. junija. — Nad 1.500 oseb je bilo ubitih in več kot 2.000 ranjenih, ko je zletelo v zrak skladišče municije v stari jugoslovanski trdnjavi Smederovo, ki leži južno od Beograda, v kotu izliva reke Jeseva v Donavo. Razstrelba se je pripetila v noči od zadnjega četrtka na petek, kot kažejo poročila.

Splošno se sodi, da so razstrelbo povzročili jugoslovanski komitadži, ko so zvedeli, da bodo začeli rabiti to zalogo municije Nemci.

Vest o razstrelbi je dospela iz Jugoslavije šele danes, očitno iz vzroka, ker so hotele nemške oblasti vso stvar zamočiti in cenzura ni pustila nobenih tožadnih poročil čez mejo. Iz zapletenih virov se poroča, da je med mrtvimi najmanj 800 nemških vojakov.

Razstrelba v trdnjavi je porušila najmanj dve tretjini mesta, ki leži okrog trdnjave. Oni, katere so še žive izkopali izpod razvalin, poročajo o strašnem dogodku. Pravijo, da jim je nenkrat švignil pred oči vid jemajoč blisk, zemlja se je stre-

Organizatorja za CIO in vodjo stavke, so prijeli vladni agentje radi komunistične aktivnosti

Washington, 10. jun. — Alex Balint, ki je bil odgovoren za stavko pri Aluminum Co. of America v Clevelandu, je bil danes prijet od vladnih detektivov in pripeljan pred Diesov preiskovalni odbor. Tukaj so ga trdno prijemali glede njegove aktivnosti pri komunistični stranki.

Balint je ravno zapustil sejo z vladnim posredovalnim odborom in je bil na tem, da se z letalom vrne v Cleveland, da bo govoril stavkarjem, ko so mu napovedali aretacijo. Iz Clevelanda sta dospela Mrs. Vera Aspergis iz 706 Bradley Ct. in Andrew Balunek iz 7924 Holton Ave., ki sta pričala pod prisogo, da ju je Balint nagovarjal, naj pristopita h komunistični stranki.

Balint je pa vse odločno zanimal. Izpovedal je, da je bil rojen leta 1912 na Madjarskem, da je prišel v Ameriko 1920 ter tudi priznal, da je odsedel v zaporu, ko je bil 16 let star, 11 mesecev, ker je bil ukradel avto.

Ko so ga vprašali, če je bil kdaj član komunistične stranke, je rekel, da nikoli in da ga zdaj dolže tega, ker hočejo umazati organizacijo. Ko so ga vprašali, če verjame, da je komunistična stranka cokla organiziranemu delavstvu, je rekel, da tega ne ve, ker mu niso znane smernice komunistov.

Stavka na 63. cesti

Včeraj so odšli delavci v Lamson-Sessions tovarni na stavko. Tovarna se nahaja na 915 E. 63. St. Delavci pravijo, da se vodstvo tovarne noče pogajati z unijo, ki spada k CIO, za boljšo mezdo, plačane počitnice in da se dene v tovarno razne varnostne naprave. Po možnosti poslovdja v tovarni, L. Lesnak pa trdi, da je prišla stavka kot presenečenje za kompanijo in da vodstvo še zdale ne ve, zakaj je bila stavka začeta. V tovarni dela preko 500 delavcev, ki izdelujejo razne dele za letala po naročilu vlade.

"Euclidski dan"

Danes popoldne in zvečer bo v Euclid Beach parku "euclidski dan." Program je sledeč: Ob treh popoldne so dirke in igre za mlade in stare in zahodno od Log Cabin. Od 3:30 do 5:30 bo ples v glavnem paviljonu; igrajo šolski orkestri. Ob sedmih zvečer bo pa glasbeni koncert in pozdrav novim državljanom, katerim bo govoril sodnik Lausche. Vsi ste prijazno vabljeni!

Dodatno poročilo

Pokojna Uršula Blatnik zapuščila poleg drugih številnih sorodnikov tukaj tudi hčer Miss Uršulo Blatnik.

IZ NASIH NASELBIN

Pueblo, Colo. — Te dni je umrla Barbara Klemenčič, doma od nekdaj v Beli Krajini.

Chicago. — Kakor poročajo čikaški listi, je advokat Isaac K. Goodman računal staremu rojaku Fr. S. Košmerlu \$26.000 za sodniško izterjavo (foreclosure) nekega vknjiženega dolga v vsoti \$18.082 in poleg tega zahteva od Košmerla še nadaljnjih \$22.000. Zadeva je bila naznanjena odvetniški organizaciji, katera je spoznala Goodmanovo krivega odedu in je predložila vrhovnemu državnemu sodišču, naj od vzame omenjenemu odvetniku pravico odvetništva.

Barberton, O. — Mary Korenc je bila te dni operirana na vnetem slepiču in nahaja se v mestni bolnišnici v resnem položaju.

Chicago. — Dne 25. maja je prišel iz Lloydella, Pa., v Chicago 20-letni Joseph Hribar. Do bil je takoj delo, toda čez pet dni, dne 31. maja, so ga že odpeljali v bolnišnico, v kateri je bil še tisto noč operiran na vnetem slepiču. Fant ima v Pennsylvaniji starše, tu ima pa sestro in tetu Mary Sernel, pri kateri stanuje.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 136 Wed., June 11, 1941

Boj za Sirijo

V nedeljo navsezgodaj jutraj so udrle angleške čete v francoski mandat, Sirijo. Poročila vedo povedati, da so se pridružile angleškim četam tudi one čete Francozov, ki spadajo k "svobodni Franciji" in ki hočejo s pomočjo Anglije izvojevati za Francijo svobodo izpod nemškega jarma.

Po sodbi starinoslovcev je Sirija najstarejša obljudena dežela na svetu. Od njenega rodovitnega obrežja so vozile v davnih časih male pa trdne ladje Fenicianov, ki so nosile blago na trg v razne kraje Sredozemskega morja. Grki in Rimljani, Perzijci in Mohamedanci so zapustili svoje sledove v tej deželi, ki je v sedanjih modernih časih v prvi vrsti poljedelska dežela, kot je bila agrarna dežela v starih časih.

Sirija, ki obsega okrog 60,000 štirjaških milj ozemlja, preživlja svoje 3,600,000 duš broječe prebivalstvo, v pretežni večini muslimane. Ob morju rastejo olive in prideluje se tobak, v notranjosti se pa raztezajo vroče puščave s tu pa tam kako zeleno oazo. Pod francosko vladno se je napejalo umetno namakanje zemlje, da je postala zemlja rodovitna. Francozi so zgradili tudi dobre ceste in železnice. Iz vojaških potreb so Francozi zgradili devet dobro uporabnih zrakoplovnih pristanov.

Poročila iz Turčije so zatrjevala, da je nekaj teh zrakoplovnih pristanov v nemških rokah, dasi je francoska vlada to odločno zanikala. Toda naj bo že to tako ali tako, fakt je pa le, da so zadnji mesec v Siriji pristajala nemška letala, ki so od tukaj vodila in pomagala iraškimi vstajem proti Angliji. Vstaja v Iraku je bila sicer zadušena, toda Nemci še vedno poželjivo gledajo na bogata oljna polja v Iraku. Nemci so zdaj na Kreti, ki je samo 350 milj oddaljen od otoka Cipra, ki je angleška last in ki leži ob sirske obali.

Zato je pa silne važnosti, kdo poseduje Sirijo. Ako bi jo dobili v roke Nemci, bi od tukaj lahko napadali sosedno Mezopotamijo ali Irak, lahko bi napadali otok Ciper in lahko bi pognali svoje mehanizirane čete preko Transjordanije proti Egiptu. Suez in Aleksandrija bi bila nevarno ogrožena in s tem nevarno ogrožena angleška bojna mornarica, ki ima glavno oporišče v Aleksandriji.

Dokler je bila Francija zaveznica Anglije, je bila varna angleška posest na Bližnjem vzhodu. Toda odkar je postalo očito, da francoska vlada pomaga Nemčiji in ko Francija ni mignila niti z mezinem, ko so nemški bombniki pristajali v Siriji, je bila Anglija prisiljena storiti odločne korake in zasesti Sirijo prej, predno se bo tam Hitler dodobra utrdil.

Francija sicer protestira proti vpadu angleške armade v Sirijo, in njena armada, ki šteje baje kakih 50,000 slabo oboroženih vojakov, je dobila povelje od mrašala Petaina, da se upre angleški invaziji. Toda ko so prihajali nemški bombniki in dobivali tukaj olje in gazolin, je francoska vlada molčala z izgovorom, da dovoljuje mirovna pogodba med Nemčijo in Francijo rabo sirskega zrakoplovnih pristanov nemškimi letalom. In če se vselej nemška letala v Siriji, potem je to toliko, kot bi bila Nemčija gospodar nad deželo.

Tega pa Anglija radi svoje lastne varnosti ni smela dovoliti in je pognala svojo armado v Sirijo, predno bi Hitler poslal tje izdatnejšo vojaško silo. Angleži ne bodo imeli dosti dela v Siriji, dokler ne pride tje nemška armada. Ko pa pride ta, tedaj lahko pričakujemo tukaj silne boje. In da jih pričakuje tudi Anglija, kaže dejstvo, da ima Anglija tukaj okrog 500,000 mož broječo armado. Tolike važnosti je Sirija, če je v angleških ali nemških rokah.

V Siriji se bo odločilo, kdo bo gospodar na Bližnjem vzhodu in kdo v Sredozemlju: ali bo Anglija obdržala tukaj svojo oblast, ali jo bosta dobili Nemčija in Italija oziroma Hitler sam. V tem zadnjem slučaju se bo morala umakniti angleška bojna mornarica na prihodnjo obrambeno linijo, ki je od Rdečega morja do Indije. In predno se bo umaknila, je razumljivo, da se bo branila z vsemi silami.

Nekateri vojaški strokovnjaki so sicer mnenja, da Hitler ni nameraval resno ogroziti Sirije, ampak je hotel samo izvesti tje Angleže iz Afrike, da bi tako lažje in z večjim uspehom udaril iz Libije proti Suez. Koliko je resnice na tem, bomo kmalu slišali.

Pomislite, Hitler nima namena napasti Zed. držav!

Zadnji teden je bil v posetih pri diktatorju Hitlerju ameriški časnikarski poročevalec Cudahy, bivši ameriški poslanec za Belgijo. To je tisti John Cudahy iz znane ameriške veletrgovine z mesnino, ki je po razsulu Belgije na vsa usta hitel opravičevati belgijskega kralja Leopolda, da je ravnal prav, ko se je s svojo armado vdal Hitlerju in pustil Angleže ter Francoze sredi boja na cedilu.

Torej ta Cudahy je bil v posetih pri Hitlerju in ta mu je dal presenetljivo zagotovilo, morda celo častno besedo, da mu niti v sanjah ne pride na misel, da bi kdaj napadel Zed. države.

In veste, kje je dal Hitler ameriškem časnikarskem poročevalcu to "sveto zagotovilo", da njegovi načrti ne kažejo pohoda na Ameriko? V Berchtesgaden, prav v tisti sobi kjer je dal enake in podobne obljube Jugoslaviji, Avstriji, Češki, Poljski, Danski, Belgiji, Franciji, Madjarski, Rumunski, Bolgariji, Holandski, Norveški in seveda, tudi Angliji. To pove vse!

BESEDA IZ NARODA**Na piknik društva sv. Vida št. 25 KSKJ**

Zopet se nam je približal čas piknikov in vsak se rad odpelje malo v prosto naravo, da se po celim tednu trdega dela v tovarni navžije svežega zraka, ker v teh časih prapravljanja za obrambo imamo zelo malo časa za razvedrilo.

Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi naše društvo vrtno veselico na dobro znanih Pintarjevih prostorih na E. 260 St., med Lake Shore Blvd. in Lakeland Blvd. (poprej St. Clair Ave.), in sicer v nedeljo, 15. junija. To bo velik dan za nas, ker bomo imeli godovanje namreč praznovati bomo god našega patrona sv. Vida. Po starih običajih je to veliko praznovanje, zato naj bo tudi za nas to velik dan. V mnogih krajih so naši nesrečni domačini, ki bi zelo radi obhajali take slavnosti, namreč godovanje ali žegnanje in bi se radi skupno shajali in pozabavali, pa so jim take pravice odklonjene, mi smo pa v resnici zelo srečni, ker živimo v Ameriki in se lahko svobodno shajamo skupaj. Zato prijazno vabimo vse članstvo domačih in sosednjih društev, člane in članice našega društva in njih prijatelje, posebno pa se vse lokalne glavne uradnike naše Jednote, da se udeležijo in se nam pridružijo.

Pridite vsi na to našo vrtno veselico, ker prostor je priazen in zelo ugoden za piknike. Gotovo že veste iz prejšnjih let, da imamo Vidovci vedno preskrbljene izvrstne kuharice in kelnarje, ki vam vedno radi postrežejo z vsemi dobrotami, če ste lačni ali pa žejni. Za ples bo pa igral naš dobro poznani član Louis Trebar in njegov orkester, da se bo lahko vsak po domače zavrtel.

Za delavce in delavke od veselicega odbora pa sporočam, da se odpeljemo izpred šole sv. Vida ob pol 11 dopoldne z Miheličevim trukom. Potem bo prišel s trukom še enkrat nazaj pred šolo sv. Vida, to bo ob eni uri popoldne in bo naložil vse, ki se želijo peljati na piknikov prostor; potem bo pa vozil od konca St. Clair-Nottingham ulične kare na piknikov prostor.

Kje bi si iskali bolj veselega razvedrila kot na našem pikniku, da enkrat na leto pridemo vsi skupaj, da se malo pogovorimo in spoznamo drug drugega, da tako ostane bolj prijateljska vez med nami.

Zato ponovno vabim in želim, da se vsi vidimo skupaj v nedeljo na Pintarjevi farmi.

Na svidenje! Pozdrav!

Anthony J. Fortuna, taj.

Hrvatje vabijo na piknik

Cleveland, Ohio. — Društvo hrvatsko kolo Sinovi i hčeri sv. Juraj št. 31 priredi v nedeljo 15. junija piknik na James Rybak farmi na 6249 Turney Rd., Garfield Heights.

Na ta piknik ste vabljeni vsi rojaki, Hrvatje, Slovenci in Srbi, da se bomo na tem pikniku bratsko razveselili. Odbor je pridno na delu in pravi, da bo vsa pripravila, da se ni treba nikomur bati, da bi bil lačen ali žejen. Za lačne želodce bodo skrbele izvrstne kuharice. Po hrvatskem običaju bo pripravljeno, lepo na raznu pečene janjetine in mladih prašičkov, kar boste potem lahko zalili s hladno kapljico.

Tudi za plesaželjne bo v polni meri preskrbljeno. Igral bo tamburaški zbor, ki je poznan pod imenom "Hrvatske kčeri." V tem zboru je devet deklet in vodi pa jih John Milton.

Preskrbljeno pa bo tudi za prevoz. Ob 11. uri dopoldne bo odpeljal prvi truk iz E. 78. St. in Broadway Ave. Potem bo pa vozil vsako uro do štirih. Truk bo vozil popolnoma brezplačno. Torej vam ne bo treba plačati za prevoznino s trukom. Le pridite na ta naš piknik in vem, da se ne boste kesali, ker bo za vse in v izobilju preskrbljeno in tudi zabave nam ne bo manjkalo. Garantiramo vam prvovrstno in čisto postrežbo in obilo zabave. Pozdrav in na svidenje,

Andy Tumbri, tajnik.

Samostojno društvo Srca Jezusovega

V nedeljo se je vršila redna seja našega društva. Opažati pa je, da je skoro vsako sejo manjša udeležba, ali pa so vedno le eni in isti člani na seji. Zelo priporočljivo bi bilo, da bi se vsi člani udeleževali sei, ker le na tak način moremo res kaj koristnega ukreniti v prid posameznega člana in celokupnega društva.

Največje število pa je takih članov, ki misli, da s tem, če ima plačan mesečni assessment, stori tudi vso dolžnost, ki ga veže do društva. To je že res, da mora biti v prvi vrsti assessment pravčasno plačan, vendar pa je potrebno, da bi od časa do časa člani podali tudi kakšen dober nasvet v korist in napredek našega društva. Če se sami člani ne bomo zanimali za svoje društvo, kdo pa naj se potem zanima!

Sedaj je zopet tukaj sezona piknikov. Vsak dan lahko čitamo v časopisju vabila na piknike itd. Samo malo pogledjmo kako je članstvo drugih društev aktivno in se v resnici zanima za svoje društvo in kaj pa delamo mi člani društva Srca Jezusovega? Ne prirejam ne veselice in ne piknikov, v nobenem slučaju ne nadlegujemo članstva in menda je prav to krivo, da se posamezniki tudi za seje ne zanimajo. Nekateri celo mislijo, da ko je izvoljen odbor, da je pač samo njegova naloga, da dela in drugi pa le od časa do časa lahko malo pogodrnjajo.

Kot dolgoletni član in uradnik društva apeliram na vse naše člane, da bi se vsaj se udeleževali v malo večjem številu. Saj naše seje niso dolge. Vsak naj malo premisli kaj ima kaj povedati v korist društva, se malo pogovorimo in seja je končana. Večkrat sem vam tudi že polagal na srce, da bi pridobili kaj novega članstva. Saj vendar ni tako slabo naše društvo, kajti za tako malenkosten assessment pač ne morete pričakovati večjih ugodnosti, kot jih deli naše društvo, tako v podpori kakor v smrtnini. Samo malo pomislite in posebno starejši lahko tudi povprečno preračunate, koliko je naše društvo izplačalo raznih podpor v času svojega nad 40 letnega poslovanja.

Kakor je naše društvo pošteno delilo podporo svojim potrebnim članom v preteklih štiridesetih letih, tako bo delalo tudi v bodoče. Vsak član pa naj bi se samo malo potrudil in gotovo bi pridobil vsaj enega novega člana na leto za društvo, ker ima gotovo še vsak kakšnega prijatelja, ki bi lahko pristopil. Torej, le malo premislite te vrstice in boste videli, da želim dobro članstvu in društvu. Z bratskim pozdravom,

Tajnik.

Piknik dr. Doslužencev

Tem potom se vabi prijatelje dobre zabave, da se v obilnem številu udeležijo piknika društva Doslužencev, kateri se vrši v nedeljo, dne 15. junija popoldne na dobro poznanih prostorih Mr. Frank Zupanič, 23126 Lakeland Boulevard, eno hišo naprej od bivše Slovenske Foundry v Euclid, Ohio. Dobra postrežba garantirana vsem onim, kateri nas obiščejo ta dan in za plesaželjne igra primerna godba. Oni, kateri slučajno nimajo

svoje transportacije se lahko peljejo z St. Clair Ave. cestno železnico do Nottingham Road id tukaj pa vzemite Cleveland Railway bus z napisom Bliss Road Lines do našega znamenja. Zabava se vrši v lepem ali v slabem vremenu.

Tem potom se tudi opozarja rojake od 16-45 leta, da se sedaj nudi lepa prilika za pristop k društvu Doslužencev, oni kateri pristopijo ta mesec, imajo prostozdravniško preiskavo, pristopnino kakor tudi prost assessment za prve tri mesece.

Društvo kot tako je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 tedensko bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrle brate z udeležbo vseh članov.

John J. Kikol, tajnik.

Svojevrsna razstava

Napačno bi bilo misliti, da norci niso zmogni nobenih pametnih, da ne rečemo celo duhovitih domislic. Dokajkrat je bilo že dokazano z dejanjem, da bi bil takšen očitak na njihov račun krivičen in nepošten. Tudi norci so namreč zmogni ustvariti takšna dela, da normalen človek ob njih skoro ostrmi, zlasti še, če ve, kdo je takšno delo napravil. In nazadnje se tudi ne manjka filozofov, ki celo trdijo neke posebne vrste norost.

V prostorih ravnateljstva sešinske prefekture v Parizu so priredili razstavo umetniških del, kakršne dozda gotovo še niso imeli nikjer drugod na svetu, vsaj v takšnem obsegu in tako uspešne ne. Na njej so namreč razstavljali umetnine, ki so jih ustvarili sami norci iz nekega pariškega zavoda. Ker je bila ta razstava res nekaj svojevrsnega in nenavadnega, je tudi razumljivo, zakaj je bila tako dobro obiskana. Vsak se je namreč hotel na lastne oči prepričati, če so res norci tudi lahko umetniki in kakšno umetniško smer so ubrali, takšno kot normalni umetniki, ali pa čisto drugače. Morda se je marsikdo celo čutil osramočenega, ko je odhajal s te "norčevske umetniške razstave." Morebiti ga je celo za večne čase minilo, da se še prištevati med umetnike, če je kdaj začutil v sebi takšne sposobnosti.

Tisti, ki so obiskali to zanimivo pariško umetniško razstavo, so se skoro povsili vsi daljša pomudili pri krasnih pokrajinah, ki so jih izdelali norci in se pri tem umetniškem ustvarjanju posluževali nad vse preprostih sredstev, kakor na primer navadnih vlasnic, kakršne vtilkajo ženske v svoje kite, ali so jih vsaj včasih, ko so kite še nosile. Res nenavadna plastika je bilo to delo, ki je na človeka močno učinkovalo. Marsikdo se je ob pogledu na te umotvore moral prepričati, da norci res mislijo na vse. Posebno pozornost je na razstavi vzbujala tudi sijajna svetilka, izdelana v gotskem slogu in iz kovanega železa. Posrečena je bila zlasti posoda te svetilke.

Na razstavi teh umetnin, ki so jih izdelali pariški norci, pa je bilo še vse polno drugih lepo izdelanih stvari, med drugim mnogo krasnih slik, iz katerih se je videlo, kakšni mojstri so norci zlasti še pri uporabljanju raznih barv. Nenavadno se razumejo tudi na pravilno osvetlitev. Bolj naravnih slik niti razvešeni Parižani še niso dosti videli, čeprav so prej obiskovali le takšne razstave, kjer so svoja dela razkazovali "normalni" umetniki.

Torej norci le niso čisto norci, in gotovo bi jim delali veliko krivico, če bi trdili, da niso zmogni ustvariti kaj pametnega in lepega. Norcev pa je seveda več vrst in nekateri mislijo, da bi bilo treba mednje šteti tudi nekatere takšne, ki menijo, da so se vseh duhovitosti in sposobnosti najedli z veliko žlico...

Junaštvo in sreča angleškega mornarja

Ljudje iz angleškega mesta Barrow-on-Humber v grofiji Yorkshire mnogo govore o možu, ki mu je sedanja vojna prinesla že dokaj razburljivih dogodkov in ga nič kolikokrat privedla že v smrtno nevarnost, katere pa se je zaradi svoje bistrosti in prekanjenosti pa tudi sišče, še vedno rešil. Pravijo celo, da se sovražniku nikdar ne bo posrečilo, da bi tega človeka ubil. Po logiki — pravi poročnik iz Londona — ki se je držal ki jo je v nekem svojem zadnjem govoru razlagal bi bilo treba, da je ta človek mrtev, bi moral biti mrtev in zaradi tega tudi je že mrtev. Po angleški pameti pa je ta mož srečen, da ga še ni dohitela smrt in je potemtakem še živ. Ni pa samo živ, pač pa celo želi, da bi spet čimprej odšel na morje, da se tam spet spoprime s sovražnikom.

Mož, o katerem toliko govore v omenjenem angleškem mestu, je nek mornariški častnik. Od začetka vojne do danes je doživel že marsikaj, toliko, kolikor bi bilo za eno človeško življenje dovolj. Njegovi burni doživljaji so se začeli tedaj, ko je bil kot tretji častnik na britanski ladji "Rockpool." To je bila tista angleška trgovska ladja, ki je potopila prvo nemško podmornico v sedanji vojni. Zgodilo se je to oktobra 1939 na Atlantskem morju. Sovražnikova podmornica — nadaljuje poročilo — je tedaj skušala potopiti ladjo "Rockpool," zgodilo pa se je ravno nasprotno. Potopljena je bila podmornica sama. Britanska admiraliteta je tedaj potopila temu hrabremu pomorščaku kolajno.

Drug razburljiv dogodek je mož doživel, ko je nekega dnešel s svojo ženo nekeje v Anglijo v kino. Med predstavo so prbrnela nad mesto nemška letala in začela metati bombe. Mnogi ljudje je bilo pri tej priliki ubitih, njega pa ni bilo med mrtvimi.

Vrnil se je spet na morje. Tudi tu mu sovražnik ni dal miru. Nemška letala so vrgla osedle bomb na njegovo ladjo, zasedeno pa ni nobena. Potem so Nemci začeli ladjo obšipavati s strojnimi ognjem. Ko je bil užgan alarm, je pogumni mož skočil kar bos na krov, ko pa se je vrnil, je videl, da je sovražnikova granata raznesla njegovo kabino. Če bi se bil razdržal v kabini samo še toliko časa, da bi si nataknil čevlje, bi bil gotovo ubit.

Na njegovem zadnjem potovanju po morju je bila njegova ladja torpedirana. Mož je moral skočiti v morje, ker bi drugače z ladjo vred potopil. Posrečilo se mu je priplavati do nekega splava, sestavljenega iz lesenih ladijnih delov. S tremi drugimi mornarji je prebil 10 ure (štiri dni in osem ur) na atlantskem morju, predno so jih opazili in rešili iz vode. Ves čas je divjal na morju vihar in jih metal sem in tja. Kljub temu pa so pogumni mornarji vzdržali.

Po tem četrtem razburljivem dogodku je moral ta slavn angleški mornar v bolnišnico, si okrepiti svoje zdravje. Bolnišnico pa je kmalu zapustil in spet se dobro počuti. Zdaž čaka mornar, ki je brez dvoma imel tudi nekaj sreče pri svojih prijetnih doživetjih, kdaj ga bodo spet poslali na ladjo, da oplove pa morje v boj, da sovražniku spet dokaže, da ni mrtev.

Nemci uporabljajo pri napadih na London do 1000 funtov težke bombe, ki napravijo do 10 metrov globoke jame v zemlji. Pouk v londonskih šolah pričenja namesto ob 9. uri dopoldne, da si otroci lahko bolj odpočijejo.

TAMBURAŠKI ZBOR "HRVATSKE KČERI" CLEVELAND, OHIO

CROATIAN DAUGHTERS

Ta tamburaški zbor bo igral na pikniku v dvorani in na prostem, katerega priredi Hrvatsko kolo St. George št. 31. v nedeljo 15. junija na Jamesa Rybaka farmi, 6249 Turney Rd. v Garfield Heights, Cleveland, Ohio.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

"Da! Sodnija vam ne bo da nobene odškodnine za to, kar ste izgubili!"

In kaj se bo zgodilo z vami, če bi vam jaz ne mogel pomagati?"

"Tule bi poginili. Za haciendo smo hajeti, na haciendi pa ni dela. Drugod tudi ne dobimo dela, domov nazaj ne moremo, beračiti nočemo in —"

"Nočete —? Morali bi, glad boli! Pa nihče bi vam nič ne dal! Toda so drugače razmere in drugačni ljudje ko pri nas doma, kjer skrbijo za reševanje in kjer je dovolj takih, ki privoščijo milodar siromaku ali pa mu kako drugače pomagajo."

Da, prav ste povedali, poginili bi! In ker sam nimam ničesar in ker vam mora biti pomagano, sem drugim vzel, tat ropar sem postal za vas —"

Ne prestrašite se, ne obsojajte me! Le Meltona in Wellerja sem okradel radi vas, tista dva, ki sta vas pahnila v nesrečo."

Po vseh zakonih pravičnosti vam ta dva lopova dolžna povrniti škodo na denarju in v pravju ter vas odškodovati za prestano trpljenje. Sama bi nam ničesar ne dala, pa prijel ju in preiskal ter našel denar. Po postavah, ki veljajo v tej deželi, bi moral denar izročiti sodniji. Pa kaj bi se zgodilo z njim? — Izginil bi in lova najbrž tudi. Vi pa bi ne dobili ničesar in ničesar bi ne imeli, s čimer bi pokrili nagon in si utešili glad."

Pa se mi je zazdelo, da je postava moje vesti pravičnejša postava te dežele in po tej postavi svoje vesti sem se zadel za vašo stvar."

Z drugimi besedami, vzel sem Meltonov in Wellerjev denar pa ga izročil vam, da dobite povrnjeno škodo, ki vam je bil oden sodnik ne povrne."

Ali sodite, da bi ravnal krivo?"

"Ne — ne — ne —!" je zadel v krogu."

"Dobro! Melton in Weller vam vesta, da sem jima odvzel denar. Melton ga je zakopal in se življenje ne bo zvedel, da dobim mu ga odnesel. Da ga nisem našel, bi se pač sto let lešal skrit v Almadenu."

Razdelil bom tisti denar med vas."

"Koliko je — koliko je —?" popraševali."

"Weller je imel pet tisoč dolarjev, Melton pa nad trideset tisoč."

Groben molk je legel na zborovalce. In nato je butnilo na nas veselje, ki pa sem ga koj adušil."

"Tiho! Ziv človek ne sme zvedeti, kaj se menimo! Naša zadeva je pravična, pa le v naših očeh, drugi bi jo utegnili dati v drugačni luči. Ne smemo ne Weller ne žid, — no, zvedeti ne sme zvedeti o zadevi. Melton je sicer vaš tovariš, pa ni noben brez denarja. In povrh bo imel pri Yumahu."

"Ni brez denarja —? Saj ga je ukradel Weller!"

"Odvzel sem mu ga in ga vrnil Jakobu Silbersteinu."

Ze na tem slučaju vidite, da tudi Melton in Weller svoje denarja nista pridobila na čestni način. Zato si ne bomo reveč razburjali vesti, ako si vzamemo in se odškodujemo njim."

Zal ne bo odpadlo toliko na nekakega izmed vas, kakor ste si sami morebiti v duhu preračunali?"

"O, na to sem že mislil in karakteri izmed nas bo smatral čisto pravilno in pošteno, če tudi sami vzamete svoj obilni delež!"

"Jaz —? Napačno ste me razumeli! Jaz si ne vzamem ničesar! Tatvina bi bila. Mene Melton ni oškodoval."

Ne, na druge mislim, ki jim tudi treba nekaj dati."

"Kdo bi bil?"

"Haciendero na primer. Po-

sestvo so mu uničili in oplenili so ga."

"Saj je dobil plačano!"

"Smešno nizko ceno!"

"In dobil bo tudi Haciendo nazaj, če dokaže, da mu jo je kupec pred prodajo razvrednotil. In kupno ceno si lahko pridržijo kot odškodnino. Ali ne bo imel dovolj?"

"Najbrž. Sicer pa še ne vem, ali mu bom dal kaj ali ne. Vsekakor se mora drugače obnašati do mene ko dosedaj. Prav nič mi ne ugaja. Bomo videli."

Ampak nekdo drug ima pravico do odškodnine. Tistih pet vozov živih raznega drugega blaga je naročil Melton v Uresu ter plačal polovico kupne cene, drugo polovico je mislil plačati, ko bi prejel blago. Zapelel sem blago, potrebovali ga bomo, posebno živila. In zato mu bom plačal, kar je še na dolgu, ker sem tako tudi obljubil voznikom."

Kar bo ostalo, pa dobite vi."

"Ampak po kakem razmerju?"

"Tisto se domenite sami. Na splošno mislim, da bi morale dobiti družine več ko neoznjenosti samostojni delavci, vsak pa mora dobiti toliko, da si lahko kupi kos zemlje in se oprepi za prvo silo."

Opozarjam pa vas še enkrat, obdržite zadevo za sebe! In ne samo danes, ampak tako dolgo, da pridemo čez mejo v Chihuahua med Apače. Če ne bode te molčali, vam utegnejo oblasti ali pa morebiti celo tudi Yume pošteno prekrizati račune."

Prisrčno so se mi zahvaljevali in mi stiskali roke. Iztrgal sem se jim in šel k poglavarju."

"Domenili smo se," sem dejal, "da pojdem s svojimi belimi brati v Chihuahua. Konje potrebujemo. Bi mi jih posodil moj rdeči brat?"

"Rad! Okoli sto konj imamo več, nego jih potrebujemo. Tudi tovarni konji so vmes."

"Potovali bomo po ozemlju Yumov. Nam bodo dovolili prehod?"

"Naš rod je sklenil z Old Shatterhandom pogodbo in mir nobeden naših ljudi mu ne bo branil prehoda. Tudi drugi rodovi plemena Yumov bodo sklenili slično pogodbo z Old Shatterhandom. Proti tistim, ki bi sovražno nastopali, pa jih bodo branili moji bojovníki. Dal vam jih bom za spremstvo."

Pa je pomislil moj brat na neko drugo težkočo? Za toliko ljudi ne bo dobil na potu hrane —!"

"Povedal sem ti že, da smo zaplenili vozove, ki so bili na potu iz Uresa. Dovolj bo živil za nas in tudi za vas."

Kako pa je z Velikimi usti? Ga pričakuješ?"

"Poslal je glas, da pride, ko bo spravil na varno hacienderove črede."

"Danes ali jutri ga še ne bo. Lahko gremo v naš tabor k poglavarju Apačev."

"Moji bojovníki nimajo konj!"

"Ne potrebujejo jih. Le ti me boš spremljal."

"Tudi belokožci nimajo konj —!"

"Belokožci ostanejo. Samo Mimbrenjo pojde z nama."

Presenečen me je gledal.

"Belokožci ostanejo —? Sami z ujetnikoma pri mojih ljudeh —?"

"Zakaj pa ne?"

"Tako močno nam zaupaš?"

"Da! In prepričan sem, da me zaupanje ne bo varalo."

Pa konja potrebuješ. Peš ne moreš z nami. Kje ga boš dobil?"

"Za mene, za Meltona in za oba Wellerja smo imeli konje pripravljene v Almadenu. Dva sta še tam."

(Dalje prihodnjič)

Pater Pro med delavci

Da preganjajo Kristusovo cerkev od njene ustanovitve pa do današnjega dne, ni prav nič čudnega. Kristus sam je napovedal, ko je dejal svojim učencem: "Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil prej ko vas. Ko bi bili vi od sveta, bi svet svoje ljubil. Ker pa niste od sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, zato vas svet sovraži." (Jan 15, 18—19.) Ta beseda božjega Ustanovitelja se je izpolnjevala v vseh stoletjih, kajti malo dob je bilo v zgodovini Katoliške Cerkve, v katerih je uživala popoln mir. Skoraj vedno pa je tekla kri njenih članov, sedaj na tem, sedaj na drugem koncu sveta. Že to dejstvo nam more dokazati, da Cerkev ni navadna ustanova. Često so si morali sovražniki Cerkve priznati, da Matejev konec držijo, t. j. konec evangelija sv. Mateja, ki se konča s temle Jezusovimi besedami. "In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta." (Mt, 28, 20.)

Kakor smo se do nedavnega brali in slišali — ob priliki "španske razstave" za kongresa Kristusa Kralja smo mogli celo videti fotografirane dokumente — o grozodejstvih, ki so jih vršili sovražniki vere na španskem, tako smo pred več leti zasledovali poročila, kako je v Mehiki divjalo preganjanje mehiških katoličanov. Gotovo je marsikateremu ostal v spominu mučenec pater Mihael Pro. Od prvih napadov pa do najhujšega preganjanja je skrbel za vernike, jih spodbujal ter jim delil versko tolažbo sedaj tu, sedaj tam. Callesova policija ga je zasledovala, a on se ji je spretno izmikal. Kljub vsem nevarno-

stim je še vedno skrbel za uboge družine v predmestju, katerim je oskrboval vse potrebno. Število teh družin je bilo tedaj, ko so ga vtaknili v zapor, dva in devetdeset. Tudi v ostudni ječi ni nehal deliti jetnikom duhovne pomoči in v razvedrilo jih je razveseljeval s svojim humorjem; 23. novembra je spominski dan njegove smrti. Z vzklikom "Viva Cristo Rey! — Živel Kristus Kralj!" je padel na zemljo, zadet od strelcev. V teku so priprave, da ga proglase za blažene-ga.

Iz njegovega življenja nam je znan tale dogodek:

Kot se je vedno rad gibal med revnimi in preprostimi sloji, tako mu tudi, n. pr., na vlaku ni bilo dosti mar, v kakšno družbo je sedel. Čim preprostejši ljudje so bili, tem rajši je prisedel. Med njimi se je čutil domačega.

Nekoč je tako prisedel gruči delavcev. Sprejeli so ga s sovražnimi pogledi, kajti bili so komunisti. On pa se je hladnokrvno zapletel v pogovor s svojim sosedom. Zanimalo ga je, kam se pelje, v kateri tovarni dela, kakšno je delo, kakšna plača, kako mu je doma, kakšni so sodelavci, ali so med njimi tudi socialisti itd.

Delavci so seveda prisluškovali, kaj se pogovarjata. Zdelo se je, da so na tako vprašanje kar čakali. Temu "f..." bo treba že pokazati že zaradi njegove predznosti, s katero se je usedel v njihovo sredo, kot bi med njimi in to "črno sodrgo" bilo največje prijateljstvo. Zdaj je prilika, da ga nekoliko okrtajo.

"O kajpada, gospod župnik," so se porogljivo oglašili nekateri glasovi, "mi vsi smo socialisti."

"Ah, prekarso!" je vzklilnil

pater Pro. "Kako lepo! Potem ostanem še nadalje prav rad med vami. Veste, jaz sem namreč tudi socialist!"

"Možje so se zganili."

"Kako? Vi, prečastiti, vi ste tudi socialist!"

Ves oddelek v vagonu je prisluhnil. Z zanimanjem so ga delavci obkrožili in napeto pričakovali razlage.

"Prav gotovo, jaz sem socialist, in sicer v najpravičnejšem pojmu besede," je nadaljeval pater Pro. "Brez dvoma sem jaz tudi bolj radikalen socialist kot vi vsi skupaj. Ali pa mogoče vi sploh veste, kaj pomeni biti socialist?"

"No, ja," se je oglašil nekdo izmed pogumnih, "to se pravi bogatim jemati denar!"

"Torej ropati in krasti! Tega pa res ne morem verjeti! Mar res?" — in je pogledal hudomušno okoli sebe. "Če je pa stvar taka, potem bi pa najraje izstopil!"

Vsi so se mu smejali. On pa jim je govoril dalje o nedoslednosti njihovega naziranja. "Postavimo, da ste vzeli bogatašem vse premoženje. Kaj bi naredili glede na tovarno?"

"Vso oblast bi dobil upravni odbor delavcev."

"Dobro. Pa bi se morda pripetilo, da bi mesta v tem upravnem odboru dobili oni, ki tukaj sedimo. Saj bi jih menda sprejeli, ne?"

"Brez debate! Kakopak! Enoglasno! So delavci z nasmejanimi obrazi pritrjevali."

"Velja!" je nadaljeval pater. "In potem bi se mar še vedno od petih zjutraj odpravljali od doma na delo? Končno pa, saj mi pritrđite, bi morali mi tudi dobro jesti in piti ter si sploh kaj boljšega privoščiti, ali ne?"

"Jasna stvar, seveda, gotovo, povsem razumljivo!" so hiteli pritrjevati sopotniki.

"No, sedaj pa pogledajte: potemtakem bi bili pač vi bogataši. Prišli bi pa drugi, revni kot ste vi sedaj, in bi naredili z vami isto, kar ste vi z bogataši," je končal pater Pro.

Molče so obsedeli možaki in v zadregi debelo gledali drug drugega. Ta način domače sociologije jih je ugnal v kozji rog. Debatu o tem je bila zaključena. Nenadoma pa je nekdo vprašal: "Pater! Ali se nas nič ne bojite?"

"Bojim? Jaz? Čemu? Ne-e!" se je zasmel pater Pro. "Sem namreč oborožen!"

"Oboroženi ste! Kaj pa imate? Revolver?"

"Se več ko revolver! Imam orožje, ki nikoli ne odpove in na katerega se morem bolj zanesti kot na revolver najnovejšega sistema." Pri tem je pokazal na svoj križ, katerega je imel obesa na vrvi okoli vratu ter ga je nosil vedno pri sebi. Nadaljeval je:

"Tako vidite, da se nikogar in ničesar ne bojim. Ob njem sem popolnoma varen. Vem pa tudi to, da vas morem z njim bolj ostrašiti, kot bi mi vi morda hoteli priznati."

Delavci se niso več smejali. Eden izmed njih se je celo spoštljivo odkril. Končno je bruhnilo iz nekega mladeniča kljubovalno na dan:

"Ampak, slišite, mi smo tudi komunisti!"

"Toliko boljše zame!" se je nasmehnil pater Pro. "Za prejšnjim vam hotel povedati: Ena ura je že in jaz ničesar še nisem jedel. Ker sem pa tudi jaz komunist, vas prosim, da kosilo, ki ga imate s seboj, z menoj tovariško delite."

Znova so se zasmeli, a zdaj veselo in prisrčno nad dobrodružnostjo tega duhovnika. Ko so izstopili, so se poslovili od njega kakor od starega znanca ter mu krepko stihili roko. Nekateri so ga celo z vso prijaznostjo potrepjali po rami.

Se skozi okno so si pomahali v slovo. Ko se je začel vlak počasi pomikati, je skočil mlad delavec na stopnice vagona, podal patru zavojček in mu še enkrat stisnil roko:

Ko je pater Pro odpiral zavojček, je našel v njem čokoladno pecivo.

"Ti komunisti so me v resnici dobro zabavali," je menil sam pri sebi pater Pro. "Vrhtega me pa še umorili niso. Saj so bili končno dobri ljudje, a žal zapeljani. Bog jim daj milost, da spoznajo resnico in se vrnejo k Cerkvii."

Potegnil je iz žepa rožni venec, vtaknil roke v rokave redovne obleke in molil zanje. Večje dobrote jim pač ni mogel storiti.

IZ DOMOVINE

—Sneg mu je razgalil puško. V mariborsko bolnišnico so pripeljali iz Ploderšnic pri Mariji Snežni 33 letnega Franca Horvata, kateremu je eksplozija raztrgala levo roko. Horvat je streljal vrane, pa se mu je nabila puška na koncu cevi napolnila s snegom. Ko je orožje sprožil, mu je puško zaradi zamašene cevi razneslo ter je dobil hude pškodbe.

—Gluhonemi mesar ob 9000 din. Čudno zgodbo je doživel mesar Ivan Čujež, ki je popolnoma gluhonem ter je zaposlen v mestni klavnici. V teku nekaj let si je z veliko skrbnostjo privarčeval nekaj denarja, pa je hotel to nekoliko proslaviti. Popival je po raznih gostilnah v Melju, družil se z nekaterimi ljudmi, nazadnje pa ga je našel stražnik ob pol 2 ponoči ležati v snegu na cesti. V tej mrzli postelji je smrčal, kakor bi drva žagal. Stražnik je močno vinjenega moža spravil na varno, ko pa se je Čujež streznil, je opazil,

da nima več denarnice, v kateri je imel 9000 din gotovine, same stotake.

—Drag razgovor. Posestnik Anton Kozar iz Oseka v Slovenskih gorah je bil po opravih v Mariboru in se je ustavil tudi v neki gostilni na Aleksandrovi cesti. Ko se je vračal domov, je opazil, da mu je nekdo ukradel denarnico, v kateri je bilo 7.500 din in razen tega še 500 din drobiža. Kozar se je v gostilni razgovorjal z neko osebo in je verjetno, da mu je sredi razgovora držen žepar izmaknil osem tisočakov.

V Španiji je veliko pomanjkanje kruha in sirovin.

MALI OGLASI

Delo dobi

Išče se dekle za delo v restavrantu; plača po dogovoru. Oglašite se na 5238 St. Clair Ave. (138)

Stanovanje se odda

Odda se dva stanovanja, eno 1 sobe, eno tri sobe. Vprašajte na 1052 E. 62. St. (137)

Zelo lepa prilika

Naprodaj je mesnica in gročarija v slovenski naselbini. Zelo lepa prilika za podjetnega človeka. Vprašajte na 19709 Shawnee Ave., zgorej po 5 uri popoldne. (138)

Soba se odda

Odda se spalna soba poštenu fantu. Vprašajte na 1068 Addison Rd. (138)

Išče se dekle

Solarica dobi delo za v soboto čez dan in da bi ostala čez noč. Pokličite POTOMAC 8820.

Delo išče

Zenska išče delo za pomivanje posode v restavrantu, ali za kuhanje in čiščenje. Vprašajte Mary Intihar, 643 E. 160. St. (137)

Soba se odda

Odda se soba za enega fanta. Vprašajte na 1170 Eddison Rd. (137)

Delo dobi

Išče se dekle za hišna opravila in da bi varovala enega otroka. Vprašajte na 6535 Schaefer Ave., telefon HENDERSON 3920. (136)

Naznanilo

Sporočam javnosti v Euclidu, da sem odprl na svojem domu, 22016 Ivan Ave. delavnico za popraviljanje vseh vrst obuvale; zelo trpežno in lično, cene zmerne in po vaši financi, tudi cene je kot v verižnih trgovinah. Za obila naročila se vljudno pripočam, vaš dolgoletni izučeni slovenski čevljar

John Gabrenja

Vsak(a) odjemalec(ka) dobi epa darilo. (Jun. 5, 11, 18.)

Proda se

Naprodaj je oprema za mesnico in sicer ledenica 6x6, steklena omara show case 8x8, double duty slicer, mlin, tehtnica, mala sušilnica za meso iz kositra in stopper. Naslov: 3844 E. 123. St., telefon Michigan 3434 (June 9, 11)



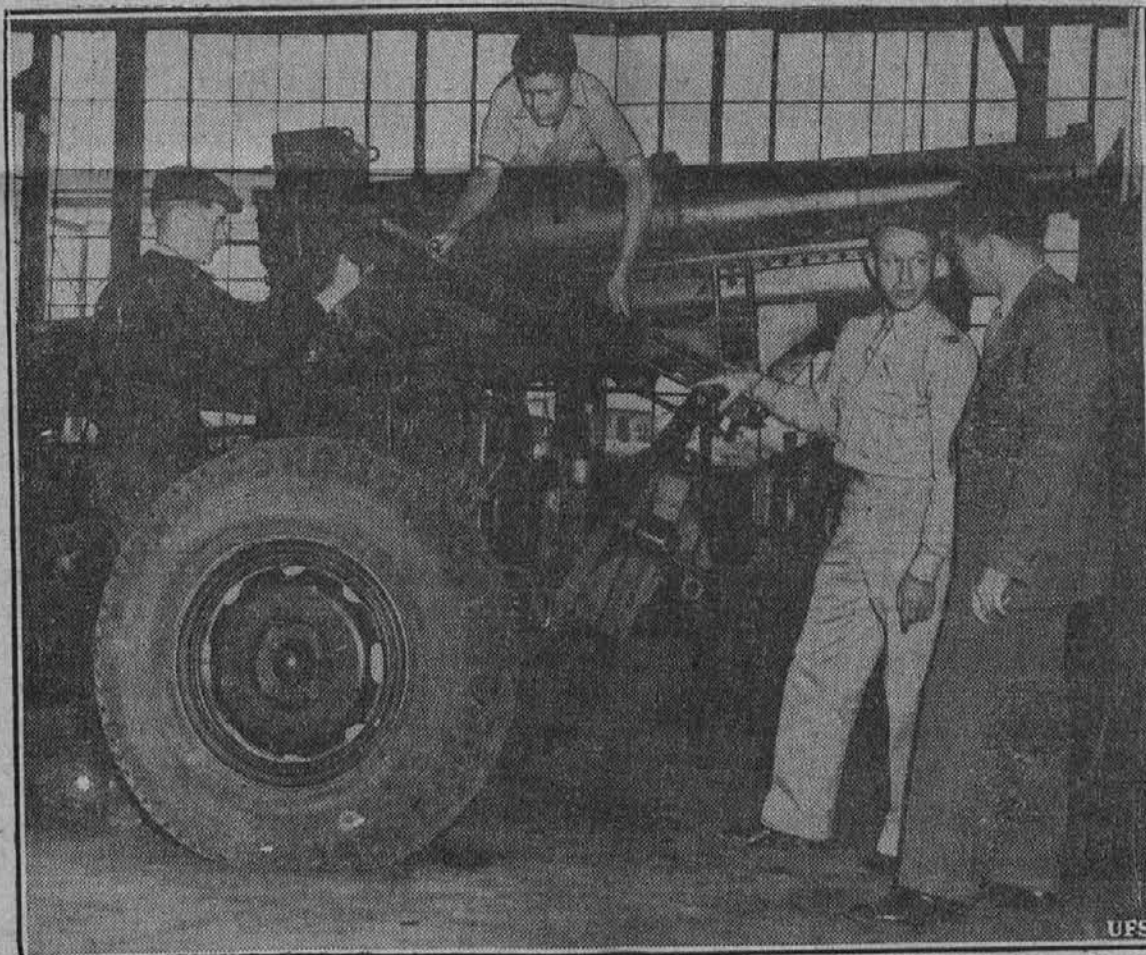
OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

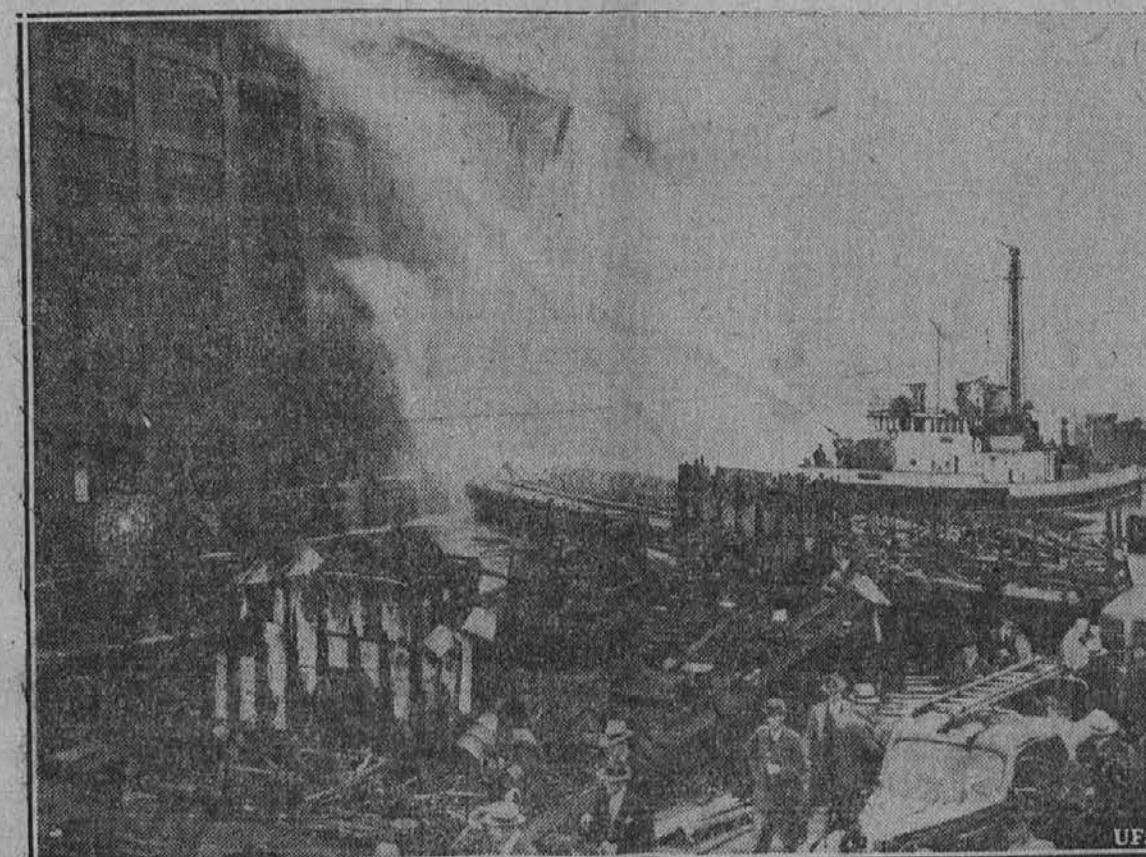
Priporoča se za vožnjo na piknike.

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.



Mladenci, ki so se vpisali v "National Youth Administration" se bodo naučili vsega potrebnega znanja o velikih topovih. Poučuje jih kapitan L. A. Lubow, (drugi od desne na sliki), v Fort Bragg, N. C., kjer je največja topniška postojanka.



V Jersey City, N. J., je nastal silen požar, ki je povzročil za \$25,000,000 škodo v šestnadstropnem skladišču. Po požaru, katerega prispisujejo sabotazi, je bilo uničenih osem blokov ob obrežju. Glavna škoda pa je v Erie terminal skladišču.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

HI—KRIŽ

Dolgo je blodila mimo množice in spotoma tešila vekajočega otroka. Ko si je naposled naslonila njegovo glavico k vratu in ga začela božati, da bi ga potolažila, je začel sesaje iskati z usteci. Vedela je, da je žejen, a si nikakor ni znala pomagati. Da bi še nadalje iskala, se ji je zdelo škoda truda, morala je dol v mesto in poizvedeti, ali bi ne mogla dobiti malo mleka za otroka. Ko pa je zavila na zgornjo cesto, hoteč od tam nadaljevati svojo pot, je znova nastala velika gneča — z ene strani je prišlo krdele jezdecov in hkrati četa grajskih hlapcev s kraljevega dvora, ki so vsi pritiskali na trg med cerkvijo in korarskim dvorom. Kristino je množica potisnila v neko stransko ulico, pa tudi tu so bili jezdec in gospodje, ki so hoteli v cerkev, in gneča je postala tolikšna, da se je morala nazadnje zateči na neki zid.

Zrak je bil poln zvonjenja — od stolnice je donela nona hora. Ob tem zvoku je otrok prenehal vreščati — pogledal je proti nebu in pri tem se je v njegovih topih očeh zasvetila iskrica razuma — nasmešnil se je. Vsa ganjena se je stara mati sklonila in poljubila ubogega črvička. Tedajci je opazila, da sedi na zidu, ki oklepa hmeljnik Niklausgaarda, njenega nekdanjega mestnega dvora.

— Le kako, da ni precej prepoznala dimnika, ki moli iz rušaste strehe — zadnji plat svoje stanovanjske hiše! V njeni neposredni bližini so stala poslopja bolnice, nad katero se je Erlend nekoč toliko jezil, ker je imela pravico do uporabe vrta.

Prižela si je otroka tuje matere na prsi ter ga začela poljubovati. Tedajci ji je nekdo položil roko na koleno —

— Bil je menih v beli halji in črni kapuci bratov pridigarjev. Pogledala mu je v rumeno blede, nagubani, starikavi obraz — z upadlimi dolgimi in ozki mi usti ter velikimi jantarno žoltimi očmi, ki so ležale globoko v votlinah.

— Ali je mogoče — ali si ti, Kristina Lavransova! Menih je položil prekrižane roke na kameniti zid ter se z glavo naslonil nanje. — Kaj si tukaj! —

— "Gunnulf!" Tedaj je okrenil glavo, toda da se je pri tem dotaknil kolen sedeče žene: Ali se ti zdi tako čudno, da sem tu —



V BLAG SPOMIN DRUGE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE,

Frances Franc

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 9. junija, 1939.

Dve leti hladni grob Te krije, in spomin nam žalosti srce; počivaj v miru blaga duša, in prosí ljubega Boga za nas.

Žalujoci ostali:
JOSEPH FRANC, soprog.
FRANCES PLUT, hčer; JOSEPH, sin.
Cleveland, O., 11. junija, 1941.

kaj —." Tedaj se je domislila, da sedi na obzidju tistega dvora, ki je bil sprva njegov in kesneje njen, in zazdelo se ji je, da je to vendarle čudno.

— "Čigavega otroka pa imaš v naročju — pa menda vendar ni Gautejev sin?"

— "Ne —," pri misli na zdravi ljubki obraz malega Erlenda ter na njegovo krepko, lepo raslo telo je polna sočutja pritiskala tujega otroka k sebi: "To je otrok neke ženske, s katero sva šli skupaj čez gore."

— Tedaj se ji je posvetilo, kaj je bil Andres Simonsson videl v svoji otroški modrosti. Spoštljivo se je ozrla na neboljeno bitje v svojem naročju.

Tedaj pa je znova zajokal in morala je najpoprej vprašati meniha, ali bi ji mogel povedati, kje bi lahko dobila malo mleka za otroka. Gunnulf jo je popeljal na vzhodni strani okrog cerkve v samostan ter ji v skledi prinesel mleka. Ko je Kristina pitala svojega rejenčka, sta se pomenkovala, toda pogovor se jima je nekam čudno zatikal.

— "Toliko časa je preteklo in toliko se je dogodilo, odkar sva se zadnjikrat videla," je rekla žalostno, "tudi tebe so nemara hudo zadele novice, ki si jih zvedel o svojem bratu?"

— "Bog se usmili njegove uboge duše," je ves pretresen zašepetal brat Gunnulf.

Šele ko je začela izpraševati o svojih dveh sinovih v Tautri, je postal Gunnulf nekoliko bolj zgovoren. Samostanska družina je s pristranim veseljem sprejela oba novince, ki sta potoma prvih rodbin v deželi. Niklaus je bil videti čudovito nadarjen ter je tako napredoval v učenosti in strahu božjem, da je opat spominjal na njegovega slavnega deda in darovitega bojvnika cerkve, škofa Niklause Arnessona. Tako je bilo izpočetka. Toda kmalu potem, ko sta bila brata preoblečena, se je pričel Niklaus zelo slabo obnašati, zbog česar je nastalo v samostanu veliko razburjenje. Gunnulf ni natanko vedel, zakaj — gotovo je bilo samo to: opat Janez ni maral dovoliti, da bi mlada brata prejele mašniško posvečenje, preden bi izpolnila trideseto leto, in tudi pri Niklausu ni hotel prekršiti tega pravila. In ko je častiti oče spoznal, da Niklaus več bere in premišlja, kot bi bilo za njegovo duhovno zrelost primerno, in da škoduje svojemu zdravju s pobožnimi vajami, ga je hotel poslati na enega izmed samostanskih dvorov na Inderoju, da bi tamkaj pod vodstvom starejših menihov nasadil na vrtu jablane. Tedaj je baje Niklaus prelomil pokorščino opatu, očital je sobratom, da so s svojim samopašnim življenjem zapravljali samostansko premoženje, da so površni v službi božji in da imajo nesposodne razgovore. Te stvari se po večini niso raznesle iz samostana, je dejal Gunnulf, toda Niklaus se je baje postavil po robu tudi tistemu bratu, ki mu je opat naročil, naj ga kaznuje. Nekaj časa je sedel v zaporu, to je Gunnulf vedel, toda nazadnje se je uklonil, ko mu je bil opat zapretil, da ga bo ločil od brata Bjorgulfa ter enega ali drugega poslal v Munkabu — gotovo ga slepi brat ščuva k uporu. Tedaj pa je Niklaus postal ves skesan in krotak.

— "To imata po očetu," je grenko rekel Gunnulf. "Saj ni bilo drugega pričakovati, kot da bo za moja nečaka pokorščina in

stanovitnost v pobožnem sklepu težka stvar —"

— "To imata prav tako lahko tudi po materi," je otožno rekla Kristina. "Nepokorščina je bila moj poglavitni greh, Gunnulf — pa tudi nestanovitna sem bila. Vse svoje življenje sem hrepenela po tem, da bi hodila po pravi poti, kakor tudi, da bi ne gledela na to vendarle ostala na svojih krivih potih —"

— "Na Erlendovih krivih potih, si hotela reči," je mrko dejal menih. "Moj brat te ni zapeljal samo enkrat, Kristina, temveč te je, bi dejal, zapeljeval sleherni dan, ki si ga preživela z njim. Tako pozabljiva si postala ob njem, da še čutila nisi kdaj si se vdajala mislim, nad katerimi si morala zardevati, zakaj pred vsevednim Bogom svojih misli nisi mogla prikrihati —"

Kristina je strmela naravnost predse.

— "Ne vem, Gunnulf, ali imaš prav — prav tako malo vem, ali sem kdaj pozabila, da mi Bog vidi v srce. Moj greh je pač večji. Navzlic temu ni tako, kot si morda misliš — to, česar me mora biti najbolj sram, ni moja nesramna poželjivost in moja slabost, marveč mnogo bolj to, da so bile moje misli o soprogu pogosto veliko bolj zlobne kot kačji strup. Toda to zadnje je kajpada moralo priti za prvim — sam si mi nekoč dejal, da dva človeka, ki se ljubi-

ta z najbolj vročim pozelem, končata s tem, da sta kot dve kači, ki druga drugo grizeta v rep.

To pa me je tolažilo v zadnjih letih, Gunnulf, kadarkoli sem premišljala o tem, da je moral Erlend nepreviden in brez pomoči stopiti pred božjo sodbo, podrt na tla z jezo v srcu in s krvjo na rokah — on ni bil takšen, kot si dejal in kakršna sem postala jaz. Jezo in krivico je prav tako hitro pozabil kot druge stvari. — Gunnulf, bil je tako lep in tako spojojen je bil videti, ko sem preoblekla njegovo truplo — vem, da Bog vsevedni ve, da Erlend nikdar ni zoper kateregakoli človeka ali zavoljo kateregakoli stvari kahal jeze v svojem srcu."

Brat jo je pogledal s široko odprtimi očmi. Nato je priki-

mal.

Čez nekaj časa je vprašal menih:

— "Ali veš, da je Eiliv Eerks-

son duhovnik in oskrbnik pri redovnicah zunaj na Reinu?"

— "Res?" je vsa srečna vzkliknila Kristina.

— "Mislim sem, da si zaradi tega sklenila vstopiti tjakaj," je rekel Gunnulf. Takoj zatem pa je dejal, da se mora vrniti v svoj samostan.

Prva nočna ura se je bila že pričela, ko je Kristina prišla v cerkev. V glavni ladji in krog vseh oltarjev se je kar trlo lju-

di, toda neki cerkovnik, ki je opazil, da nosi v naročju hudo bolnega otroka, jo je potiskal in porival naprej skozi množico, tako da je prišla prav sprejeto do trume pohabljenecv in težko bolnih, ki so plegli sredi cerkve pod oboki glavnega stolpa, tako da so mogli od tam neovirano gledati prav v prezbiterij.

V cerkvi je gorelo na stotine sveč — cerkovniki so sprejemali sveče od romarjev ter jih nasajali na majhne, po vsej cerkvi postavljene piramide z bodicami za sveče. Čim bolj je zunaj za pisanimi okni ugašala dnevna svetloba, tem bolj domače je postajalo v cerkvi zbog vonja talečega se voska, toda polagoma so začele cape siromakov in polničkov napolnjevati zrak s kislastim smradom.

Ko je zadonelo pod oboki ubrano petje ter so se oglasile orgle, piščali, bobni in strune, je Kristini postalo jasno, zakaj cerkev tolikokrat imenujejo ladjo — v tej mogočni kameniti hiši so bili ljudje kot na krovu ladje in petje je bilo kot hrmenje morja, po katerem ladja plave. Semtertja, kadar je posamezen moški glas oznanjal berilo preko množice, je ladjo zagnil mir, kakor da drsi po pojemajočem valovju.

Obraz pri obrazu, ki so bili vse bolj blede in trudni, čim bolj se je nočilo. Skoraj nihče ni odšel med enim in drugim

cerkvenim opravilom ven, vse kakor pa nihče od tistih, ki so si priborili prostor sredi cerkve. Med nočnimi urami so dremali ali molili. Otroci so spal malone vse noč — nekajkrat ga je morala Kristina malce potolažiti ali mu dati iz lesene čutare mleka, ki ga ji je bil Gunnulf preskrbel iz samostana.

Srečanje z Erlendovim bra-

tom jo je razburilo — potem ko se je s slehernim korakom potisnil semkaj na sever bolj in bolj približala spominu na rajnika. Zadnja leta, ko se je zavoljo skrbi za doraščajoče sirove komaj utegnila spominjati svoje lastne usode, je le malo mislila nanj — kljub temu je misel nanj zmeraj tako rekoč stala tik za njo, samo da nikdar ni utegnila obrniti se



Lambeth palača v Londonu, ki je starodavni dom Catenbury nadškofov, je doletela zla usoda. V enem zadnjih nemških napadov je bila zadeta tudi ta palača po nemških bombah. Slika nam kaže razdejano v kapeli omenjene palače, kamor so bombe najbolj zadevale.

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI

Gorak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furnice in boilerje.

NOBENE GOTOVINE TAKOJ. PLAČATE V TREH LETIH

Grad in razstava vseh predmetov na

715 E. 103rd St.

GLenville 9218

Vprašajte za našega zastopnika Stefan Robash

NIC PREDPLAČILA DO OKTOBRA

Zaupanje



MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
ZAUPLANJE V
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU S TEM,
DA OGLAŠAJO V

Ameriški Domovini

najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628



ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec
papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.